

Vysvetlenie kryptoaktív:

Čo MiCA znamená pre vás ako spotrebiteľa

Čo je kryptoaktívum?

Kryptoaktívum je digitálne vyjadrenie hodnoty alebo práva, ktoré možno elektronicky previesť a uložiť, ktoré využíva distribuovanú databázu transakcií¹ alebo inej podobnej technológie.

Známymi príkladmi kryptoaktív sú BTC (Bitcoin) a ETH (Ethereum), ale trh s kryptoaktívami zahŕňa širokú škálu iných aktív², ako sú tzv. stablecoiny, „meme coins“³ a nezameniteľné tokeny (NFT)⁴.

V EÚ sa nariadením o trhoch s kryptoaktívami (MiCA) regulujú činnosti zahŕňajúce určité kryptoaktíva. Jedným z cieľov nariadenia o trhoch s kryptoaktívami je mať harmonizované pravidlá pre kryptoaktíva a služby v celej EÚ vrátane lepšej ochrany spotrebiteľov (napr. prístup ku komplexným informáciám, transparentné postupy vybavovania sťažností atď.).

V závislosti od druhu kryptoaktíva alebo služieb kryptoaktív (regulovaných, neregulovaných) a poskytovateľa (napr. neoprávnených, so sídlom mimo EÚ) môžete čeliť vyšším rizikám a rôznym úrovniam ochrany. Pochopenie rizík, ktorým by ste mohli byť vystavení, je kľúčové pred kúpou akéhokoľvek druhu kryptoaktíva alebo použitím akýchkoľvek služieb kryptoaktív.

Viac informácií o rizikách nájdete v upozornení spoločných európskych orgánov dohľadu [shorturl.at/01tLz].

Aké kryptoaktívum je regulované podľa nariadenia o trhoch s kryptoaktívami a aké nie.

Nariadenie o trhoch s kryptoaktívami sa vzťahuje na tri druhy kryptoaktív:

- ✓ **Tokeny elektronických peňazí (EMT)⁵:** kryptoaktíva, ktorých cieľom je zachovať stabilnú hodnotu naviazaním na hodnotu jednej oficiálnej meny, napr. eura, dolára. Ak máte EMT, máte právo získať svoje peniaze späť od emitenta v plnej hodnote, v mene, na ktorú odkazuje.
- ✓ **Tokeny naviazané na aktíva (ART)⁶:** kryptoaktíva, ktorých cieľom je zachovať stabilnú hodnotu naviazaním na inú hodnotu alebo právo alebo ich kombináciu (napr. oficiálna mena, komodity, iné aktíva). Token naviazaný na aktívum môžete späť odkúpiť za trhovú hodnotu aktíva (aktív), na ktoré odkazuje.
- ✓ **Kryptoaktíva iné ako tokeny elektronických peňazí a tokeny kryté aktívami:** užitočné tokeny⁷ a „iné“ kryptoaktíva, ktoré nie sú tokenmi elektronických peňazí ani tokenmi naviazanými na aktíva ani inak vylúčené z nariadenia o trhoch s kryptoaktívami.

¹ TECHNOLÓGIA DISTRIBUOVANEJ DATABÁZY TRANSAKCIÍ (DLT):

Najznámejším typom distribuovanej databázy je blockchain, ktorý je pomenovaný tak, že ukladá jednotlivé transakcie v skupinách alebo blokoch, ktoré sú navzájom spojené v chronologickom poradí, aby vytvorili reťazec.

Technológia distribuovanej databázy transakcií sa používa na prevod rôznych druhov aktív medzi kupujúcim a predávajúcim.

² STABLECOINY:

Takzvaný „stablecoin“ je kryptoaktívum, ktorého účelom je zachovať stabilnú hodnotu vo vzťahu k jednému aktívu (napr. fiat mene) alebo viacerým aktívam. Stablecoiny nemusia byť tak stabilné nadväzujú, najmä v stresových trhových podmienkach.

³ MINCE TYPU MEME:

Meme mince sú krypto aktíva pomenované podľa trendov, humorných alebo zábavných tém. Zvyčajne sú vytvorené na zapojenie komunity a môžu byť použité v peer-to-peer platbách, špekulatívnych investíciách alebo obchodovaní. V mnohých prípadoch sú sprevádzané webovými stránkami s komickými témami, niekedy nezmyselnými pojmami, a ich tvorcovia a fanúšikovia uvádzajú na trh pocit komunity, aby prilákali ostatných.

⁴ NEZAMENITEĽNÉ TOKENY (NFT):

Ide o jedinečné a nezameniteľné digitálne aktíva uložené v sieti distribuovanej databázy transakcií vrátane digitálneho umenia a zberateľských predmetov.

Produkty, ktoré sú zameniteľné a predávané spotrebiteľom ako NFT, ale ktoré sú súčasťou série alebo zberu, nemusia byť NFT, a preto by mohli byť regulované podľa nariadenia o trhoch s kryptoaktívami.

⁵ TOKENY ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ:

- Typy kryptoaktív, ktorých cieľom je zachovať stabilnú hodnotu naviazaním na hodnotu oficiálnej meny (napr. euro, dolár atď.)
- Iba úverové inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí môžu verejne ponúkať EMT alebo žiadať o ich prijatie na obchodovanie v EÚ.
- neudelujú podiely držiteľom;

⁶ TOKENY KRYTÉ AKTÍVAMI:

- Kryptoaktíva, ktoré nie sú EMT
- Iba úverové inštitúcie alebo emitenti schválení podľa nariadenia MiCA môžu verejne ponúkať tokeny naviazané na aktíva alebo žiadať o ich prijatie na obchodovanie v EÚ.
- môžu byť naviazané na iné aktívum vrátane jednej alebo viacerých oficiálnych mien, iných kryptoaktív alebo ich kombinácie;
- neposkytovať podiely držiteľom

⁷ UŽITOČNÉ TOKENY:

Ide o druh kryptoaktív, ktorých jediným účelom je poskytnúť prístup k tovaru alebo službe, ktoré ponúka emitent tohto tokenu.

Nariadenie o trhoch s kryptoaktívami sa nevzťahuje na tieto druhy kryptoaktív:

- X Kryptoaktíva, ktoré sú jedinečné a nezameniteľné.** Nie sú ľahko zameniteľné a ich relatívnu hodnotu vo vzťahu k inému kryptoaktívu nemožno ľahko identifikovať porovnaním s existujúcim trhom alebo rovnocennými aktívami (napr. virtuálne nehnuteľnosti, názvy domén a položky, ktoré si vyžadujú overenie pravosti). Takzvané nezameniteľné tokeny (NFT), ktoré sú súčasťou série alebo zbierky, však stále môžu patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia o trhoch s kryptoaktívami.
- X Tokeny, ktoré sú neprenosné** (napríklad body z vernostných programov).
- X Kryptoaktíva, na ktoré sa už vzťahujú existujúce právne predpisy o finančných službách,** ako sú kryptoaktíva, ktoré sa kvalifikujú ako finančné nástroje podľa smernice MiFID (napr. zmluvy o derivátoch, prevoditeľné cenné papiere). Pri investovaní do týchto aktív budete môcť benefitovať z pravidiel ochrany spotrebiteľa/investora, ktoré sa vzťahujú na tokenizované tradičné finančné aktíva.

! Ak kupujete alebo predávate kryptoaktíva alebo využívate služby kryptoaktív, ktoré nie sú regulované nariadením o trhoch s kryptoaktívami ani inými právnymi predpismi EÚ o finančných službách, môžete byť vystavení významným rizikám a mať iba obmedzenú alebo žiadnu ochranu spotrebiteľa.

Poskytovatelia kryptoaktív, s ktorými sa môžete stretnúť

Poskytovatelia služieb súvisiacich s kryptoaktívami a poskytovatelia služieb súvisiacich s kryptoaktívami regulovaní v EÚ:

Tieto spoločnosti ponúkajú produkty a služby spotrebiteľom regulovaným podľa nariadenia o trhoch s kryptoaktívami vrátane tokenov naviazaných na aktíva, tokenov elektronických peňazí, úschovy a správy kryptoaktív a prevádzky obchodných platforiem s kryptoaktívami (na fiat⁸ alebo iné kryptoaktíva). Na to, aby poskytovatelia služieb kryptoaktív mohli poskytovať služby spotrebiteľom v EÚ, musia mať povolenie, čo znamená, že musia spĺňať osobitné požiadavky týkajúce sa správy, kapitálu, správania a ochrany spotrebiteľa.

Môžete si skontrolovať, či je poskytovateľ oprávneným poskytovateľom z EÚ, a to tak, že skontrolujete register orgánu ESMA [shorturl.at/zZwVI] a webové sídlo vnútroštátneho finančného regulačného orgánu (Národná banka Slovenska, register subjektov finančného trhu shorturl.at/1wqxT).

Podrobnejšie informácie nájdete v časti „Čo by ste sa mali pýtať sami seba pred investovaním do kryptoaktív“ vo varovaní spoločných európskych orgánov dohľadu [shorturl.at/01tLz]

⁸ FIAT:

Fiat mena je vyhlásená za zákonné platidlo a vydaná centrálnou bankou, ako je americký dolár, euro atď.

Obchodovanie s kryptoaktívami vo fiat mene: vzťahuje sa na nákup, predaj alebo obchodovanie s kryptomenami s fiat menou.

Kryptoaktíva a poskytovatelia služieb kryptoaktív bez povolenia na vykonávanie činností⁹ v EÚ:

Dokonce aj po zavedení nariadenia o trhoch s kryptoaktívami sa môžete stretnúť s kryptoaktívami a službami kryptoaktív, ktoré poskytujú spoločnosti nepovolené v EÚ. Tieto spoločnosti nesmú podliehať žiadnym pravidlám ochrany spotrebiteľa, môže im chýbať riadna správa, kapitál alebo transparentné prevádzkové postupy a záruky. Riziko podvodu, zlého hospodárenia s majetkom alebo platobnej neschopnosti by sa preto mohlo zvýšiť. Patria sem kryptoaktíva a služby ponúkané spoločnosťami so sídlom mimo EÚ.

Ak sa rozhodnete spolupracovať s neautorizovanými poskytovateľmi, uvedomte si, že sa môžete vystaviť významným rizikám a máte obmedzenú alebo žiadnu práva na ochranu spotrebiteľa. Môžete čeliť stratám, mať obmedzenú alebo žiadnu možnosť získať späť akýkoľvek majetok a byť ponechaný bez akéhokoľvek prostriedku nápravy v prípade sporov.

⁹ NEOPRÁVNENÁ FIRMA:

Všetky spoločnosti pôsobiace v EÚ bez platnej licencie podľa nariadenia o trhoch s kryptoaktívami sú neoprávnené. Nie všetky neoprávnené firmy poskytujúce služby sú však nevyhnutne nezákonné (napr. obrátené kontaktovanie, plne decentralizované a iné mimo rozsahu pôsobnosti nariadenia MiCA).